

Náměstí Piazza del Duomo musí navštívit každý turista, který dorazí do Milána.

NOVÁ TVÁŘ Milana

„Když požádal milánský přítel naší Anniku o ruku, byla jsme nadšená. Daniele se mi moc líbí, a navíc jsem měla skvělý důvod do Lombardie vyrazit: na zásnuby, ale i prohlídku města a výstavu Expo 2015, která se tu letos koná,“ říká Natascha Kames.

Natascha (vpravo) s dcerkou svého přítele a milánskou přívodkyní Annikou.

1 Nová čtvrť Porta Nuova naprosto změnila vzhled města 2 Brera - uličky této části města jsou plné kaváren a restaurací a je moc příjemné tu posedět, popíjet a koukat...

Miláno už několik let revitalizuje opuštěné průmyslové čtvrti a právě v jedné z nich, severozápadně od centra se nachází areál EXPA 2015. Tématem výstavy s podtitulem „Feeding the planet, energy for life“ čili Uživít planetu, energie pro život“ je hledání kvalitních zdrojů potravy a vody pro všechny obyvatele Země. Evropa uchopila téma futuristicky a pokouší se hledat řešení, ostatní kontinenty spíš prezentují vlastní gastronomickou kulturu.

Hvězdný architekt Massimiliano Fuksas se inspiroval antickými tradicemi při stavění měst a uspořádal jednotlivé pavilony podél dvou na sebe kolmých os: půl druhého kilometru dlouhá hlavní třída areálu, nazvaná po vzoru starověkých tradic Decumano,

směřuje od východu na západ a kolmo na ni vede třída Cardo.

Milánskou specialitou je elegantní design, který lze obdivovat u italského pavilonu Palazzo Italia, jehož dřevěné opláštění je koncipováno jako strom. Německá expozice Fields of ideas (pole nápadů) svou zavěšenou střeou ze stylizovaných rostlin vsadila na lehkost a dynamiku. Francie zase inovativní jeskyni ze dřeva připomíná strženou tržnici z 19. století v Paříži.

Ochutnávky všeho druhu

Zajímavě pojali téma výstavy Švýcaři, kteří ve čtyřech dřevěných věžích nabízejí švýcarské speciality. Ale jen dokud vystačí zásoby - jako analogii k dramaticky se zmenšujícím zdrojům na naší planetě. V jedenáct hodin dopoledne už nezbylo nic...

Strom života je hlavním symbolem světové výstavy EXPO 2015. Přes den kvete a po setmění vám ukáže úchvatnou hru barevných světél odražejících se v kapkách fontány. Křížík by mohl závidět.

1 Příjemný únik od venkovního ruchu zažijete v rakouském pavilonu, kde se projdete živým lesem 2 Design čínského pavilonu je odrazem tradiční čínské architektury. Uvnitř najdete interaktivní exponáty a obrovskou led-video-instalaci promítající obrazy Číny 3 Mezi pavilony (na fotu Kuwait a Ecuador) jsou místa nejen pro kulturní akce, ale i k relaxu 4 Armáda soch Arcimbolda vás přivítá hned u vstupu

1

2

Nechte se inspirovat první Lukášovou kuchařkou

ČESKÝ PAVILON

- Český pavilon byl vyhlášen nejpopulárnějším a druhým nejhezčím v noci. Prestižní list Corriere della Sera vyhodnotil sřešení zahrady českého pavilonu jako nejhezčí a dětský časopis Topolino ho uvedl za nejprátelštější k dětem. Před skvělým Kazachstán s působivou 4D projekcí se umístil díky otevřenému brouzdališti.
- Restaurace českého pavilonu La Baita del Cacciatore pod vedením šéfkuchaře Lukáše Vokrouhlika se zaměřila na tradičně po česku upravenou zvěřinu. Dostala se mezi pětici nejlepších restaurací výstavy Expo.

3

4

Český pavilon přitahuje návštěvníky především venkovním bazénem, který má prezentovat českou tradici lázeňství a stánkem s točeným pilsněským pivem. A tak není divu, že v letošním parném létě, jak se dozvídám od Anniky, bylo kolem bazénu stále živo. Uprostřed je zajímavá socha – napůl pták, napůl automobil – která symbolizuje spojení přírody a technologie a zároveň filtruje vodu do bazénu.

Nejvíce mne rozesmál americký pavilon, který nabádá návštěvníky ke zdravému životnímu stylu a ignorování jídel z fastfoodů - což právě od milovníků hamburgerů, smažených kuřat i hektolitřů javorového sirupu a coly vyznívá docela komicky. Co mě ale šokovalo ještě víc, byly ceny vstupného: lístek na den za 40 eur, na dva dny 70 eur. A k tomu samozřejmě ještě útrata přímo na výstavišti... Všechny ochutnávky se tu platí a levné tedy nejsou – pod čtyři eura tu nedostanete ani jeden degustační vzorek či skleničku vína. Žízeň ale naštěstí neumřete – po celém areálu jsou zdarma automaty s perlivou či neperlivou vodou.

Vzhůru do města

Jeden den na výstavišti mi úplně stačil, takže další jsem se vydala poznávat město samotné. Začít klasicky výšlapem na střechu katedrály na Piazza del Duomo se mi nechtělo. Toužila jsem vidět něco neobvyklého, kam první kroky turistů běžně nevedou a co symbolizuje dnešní moderní tvář Milána. A tak se ptám dcery kde se skrývá to pravé moderní Miláno. „Porta Nuova se ti bude líbit a odpoledne zajdeme ke kanálu Navigli,“ rozhodla okamžitě. Když jsme vystoupily

z metra v nové čtvrti Porta Nuova, vyrůstající v letech 2009-2014 v těsné blízkosti centra, nestačila jsem se divit. Pohled na originální mrakodrapy vypínající se k nebi nad pěší zónou Corso Como se totiž hodně liší od všeho, co jsem dosud v Miláně viděla. Připadala jsem si najednou jako v jiném městě, možná i na jiném kontinentě. Do sousedství nové čtvrti se ještě během její výstavby přestěhovalo centrum hnutí slowfood, řetězec Eataly, který proměnil obrovskou budovu ze čtyřicátých let minulého století na začátku třídy Corso Como v království

chutí s bezpočtem nejrůznějších druhů ovoce, zeleniny, masa, ryb a dalších lahůdek italské kuchyně. Zkrásnělo i náměstí před budovou, jež se proměnilo v pěší zónu se dvěma majestátními halami z minulého století, kde se dnes pořádají výstavy. Nově vzniklá čtvrť představuje pro město evidentně zcela nový impuls. Třída Corso Como vede mírně do kopce na příjemně prostorné náměstí Piazza Gae Aulenti, kde jsem měla okamžik dojem, že se nacházím na hlavním milánském náměstí před katedrálou, vzdálenou od sud jen pět kilometrů. Hemží se tu totiž davy lidí stejně jako v centru města,

Většina kanálů je dnes ukrytá pod zemí, ty co zbyly, symbolizují Miláno stejně jako dóm.

kde se mísí místní s turisty. Čemu vlastně Porta Nuova za tento úspěch vděčí? Snad příjemnému souladu činžáků a veřejných budov nebo pozitivnímu náboji, který vyzářují mrakodrapy navržené skvělými architekty Césarem Pellim a Laurou Lazzari či atrakcemi nabitému náměstí s fontánami a bazény, kde si můžete v zimě zabruslit.

Vertikální les

Naprostou senzací je ovšem světový unikát Bosco Verticale neboli Vertikální les. Jedná se o dvě obytné věže vysoké 112 a 80 metrů se zalesněnými terasami, kde lze napočítat okolo 780 vzrostlých stromů a tisíce dalších rostlin. Cílem autora projektu Stefana Boeriho bylo vytvořit ekologicky maximálně soběstačný obytný komplex, který bude obohacen o vlastní biodiverzitu v podobě lesa pokrývajícího terasy domů. Celková užitná plocha komplexu je 380 000 metrů čtverečních a k věžím přiléhá i veřejný park →

1

2

3

4

1 Velmi příjemná atmosféra čtvrti Navigli rozhodně sdějí za návštěvu **2** Hrad Castello Sforzesco s úžasným rozlehlým parkem je za hekého počasí jako stvořený k odpočinku **3** Milánskou pobočku umělecké nadace Fondazione Prada tu otevřeli v letošním roce. **4** Gallerie Vittorio Emanuele II. – místo kde pookřeje srdce každého milovka módy a krásných věcí **5** Vertikální les – na ten budete vyjeveně zírat

5

s cyklistickými stezkami vedoucími do centra města. Vertikální les byl minulý rok vyhlášen nejkrásnějším výškovým objektem na světě.

Navigli, život po italsku

Odpoledne, plná dojmů, jsem se vydala s Annikou ke kanálům Navigli. Opět je to místo, které se musí prožít – prochodit, posedět v kavárničkách, pozorovat lidi a prostě nasát atmosféru. Miláno totiž nemá řeku, místo ní si ve městě začali už ve 14. století budovat síť umělých kanálů, aby mohli dopravovat materiál na stavbu dómu. Na jejich výstavbě údajně spolupracoval i Leonardo da Vinci. A přestože je dnes většina kanálů ve městě ukrytá pod zemí, ty co zbyly, jsou pro Miláno skoro tak typické jako dóm. Podél nich se táhne půvabná umělecká čtvrt' se spoustou galerií, dvorků plných malých dílniček a hospůdek. Během dne tu sice trochu ruší klid docela rušné silnice, ale s příchodem večera se ulice pro auta uzavřou a začnou se plnit korzujícími lidmi.

EXPO bylo i výzvou pro kulturní scénu. Byla tu otevřena celá řada nových muzeí a uspořádáno hodně výstav. Milánskou pobočku své umělecké nadace Fondazione Prada tu letos otevřela na jižní periferii města i Prada. Miuccia Prada a její muž Patrizio Bertelli sbírají to nejlepší z moderního umění a jejich úlovy najdete právě zde. Obří komplex bývalého lihovaru zrekonstruoval holandský světznámý architekt Rem Koolhaas, který pro Pradu pracuje už léta jako

designér módních přehlídek a vlajkových obchodů. V rozlehlých prostorech pivovaru najdete nejen stálou expozici nadační sbírky, ale i kino a konají se tu výstavy. Nenechte si ujít i Bar Luce, který je hned u vchodu do umělecké nadace. Americký filmový režisér Wes Anderson ho navrhl ve stylu typické milánské kavárny.

Kam za nákupy?

Nejlepší je zajít do Gallerie Vittorio Emanuele II. Začíná tu takzvaný Quadrilatero d'oro della moda – nákupní čtyřúhelník, který tvoří čtyři nejdůležitější nákupní ulice: Via Monte Napoleone, Via Alessandro Manzoni, Via della Spiga a Corso Venezia. Mladé lidi a umělce to táhne do blízké čtvrti designu Brera, velkorose pojaté pěší zóny s uměleckými obchůdky, kavárnami, restauracemi všech cenových skupin. Levnější obchody jsou na třídě Corso Buenos Aires, odkud pak můžete jít oddechnout do krásného parku Giardini Pubblici, který patří k nejstarším ve městě.

A ještě centrum...

Při návštěvě Milána nesmíte vynechat historické centrum a prohlídku katedrál na Piazza del Duomo. Vylezte na střechu a rozhlédněte se až k horám. Lepší je vyjít po schodišti, vyhnete se tak nekonečné frontě na výtah a vstupenka vás přijde levněji. Úžasný je hrad Castello Sforzesco, kde je několik muzeí a hned za ním je nádherný park.